

This Question Paper consists of 36 questions and 8 printed pages.

આ પ્રશ્નપત્રમાં 36 પ્રશ્નો અને 8 છપાયેલાં પાનાં છે.

Code No.

કોડ નં.

65/S/A/G

Roll No.

રોલ નંબર

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Set / સેટ

A

HOME SCIENCE

ગૃહ વિજ્ઞાન

(216-G)

Day and Date of Examination

(પરીક્ષાનો વાર અને તારીખ)

Signature of Invigilators

(નિરીક્ષકોની સહી)

1.

2.

General Instructions :

1. Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
2. Please check the Question Paper to verify that the total pages and total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
3. For the objective-type questions, you have to choose any **one** of the four alternatives given in the question, i.e., (A), (B), (C) or (D) and indicate your correct answer in the Answer-Book given to you.
4. All the questions including objective-type questions are to be answered within the allotted time and no separate time limit is fixed for answering objective-type questions.
5. Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
6. Write your Question Paper Code No. 65/S/A/G, Set **A** on the Answer-Book.
7. The Question Paper is bilingual. In case of doubt, the English version should be considered as authentic.

સામાન્ય નિર્દેશ :

1. વિદ્યાર્થી તેનો રોલ નંબર પ્રશ્નપત્રના પહેલા પાને લખે.
2. પહેલાં પ્રશ્નપત્રને ચકાસી લેવું. પ્રશ્નપત્રમાં આપેલાં કુલ પાનાં અને પ્રશ્નોની સંખ્યા એટલી જ છે જેટલી પ્રથમ પાના ઉપર છે તે જોઈ લેવું અને પ્રશ્નો ક્રમવાર છે કે નહીં તે ચકાસી લેવું.
3. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના વિકલ્પો દા. ત. (A), (B), (C) અને (D) માંથી જે ઉત્તર લખવો હોય તેને આપેલી ઉત્તર પુસ્તિકામાં લખવો.
4. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોની સાથે બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર નિર્ધારિત કરેલા સમયમાં આપવા. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો માટે અલગથી સમય નહીં આપવામાં આવે.
5. ઉત્તર પુસ્તિકામાં નિર્દેશ કરેલ સ્થાન સિવાય બીજા કોઈ પણ સ્થાને રોલ નંબર તથા અન્ય ચિહ્ન લખવાથી પરીક્ષાર્થીને અયોગ્ય ઠરાવવામાં આવશે.
6. પોતાની ઉત્તર પુસ્તિકા પર પ્રશ્નપત્રની કોડ સંખ્યા 65/S/A/G સેટ **A** લખવી.
7. પ્રશ્નપત્ર બે ભાષામાં છે. કોઈ પણ શંકા નિર્માણ થાય તો અંગ્રેજી ભાષાંતરને પ્રમાણભૂત ગણવું.

HOME SCIENCE

ગૃહ વિજ્ઞાન

(216-G)

Time : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 85

સમય : 2½ કલાક]

[કુલ ગુણ : 85

Note : (i) **All** questions are **compulsory**.

(ii) **Marks** are indicated against each question.

સૂચના : (i) બધા પ્રશ્નો અનિવાર્ય છે.

(ii) પ્રત્યેક પ્રશ્નની સામે ગુણ આપેલા છે.

1. What is the incubation period of pertussis?

(A) 7 to 12 days

(B) 1 to 3 days

(C) 4 to 6 days

(D) 1 to 5 days

1

પર્ટુસિસ ની ઉદ્ભવન અવધિ કેટલી છે?

(A) 7 થી 12 દિવસ

(B) 1 થી 3 દિવસ

(C) 4 થી 6 દિવસ

(D) 1 થી 5 દિવસ

2. Which of the following diseases does not spread through unsafe drinking water?

(A) Hepatitis

(B) Cholera

(C) AIDS

(D) Typhoid

1

નીચેમાંનો કયો રોગ પ્રદૂષિત જલના સંપર્કથી નથી ફેલાતો?

(A) પીલિયા

(B) હૈજા

(C) એડ્સ

(D) ટાઇફોઇડ

3. Which of the following is not an example of labour-saving device?

(A) Mixer

(B) Table fan

(C) Washing machine

(D) Vacuum cleaner

1

નીચેમાંનું કયુ ઉદાહરણ શ્રમ બચત નું ઉપકરણ નથી?

(A) મિક્સર	(B) ટેબલ ફેન
(C) વોશિંગ મશીન	(D) વેક્યૂમ ક્લીનર

4. What do you mean by regularity?

(A) Respecting everyone in office	(B) Not being absent	
(C) Respecting all jobs equally	(D) Keeping a check on anger	1

નિયમિતતા પદ્ધતી તમારો અર્થ છે :

(A) ઑફિસમાં દરેકનું સમ્માન કરવું	(B) ગેરહાજર ન થવું
(C) બધાં કાર્યોનું એક સમાન સમ્માન કરવું	(D) ગુસ્સા પર કાબુ રાખવો

5. Sugar helps in preservation as it dissolves in water and

(A) reduces water available for microorganisms	
(B) makes the food sweet	
(C) forms a layer on food	
(D) lowers the acids in food	1

સાકર સંરક્ષણમાં મદદરૂપ છે કારણ કે તે પાણીમાં ઓગળી જાય છે અને

(A) સૂક્ષ્મ જીવો માટે ઉપલબ્ધ પાણી ને ઘટાડે છે
(B) ખોરાકને મીઠો બનાવે છે
(C) ખોરાક ઉપર એક પરત બનાવે છે
(D) ખોરાકમાં એસિડને ઘટાડે છે

6. Which weave is formed when one weft yarn moves over two and under one warp yarn and produces diagonal lines on the surface?

(A) Plain	(B) Twill	
(C) Satin	(D) Basket	1

જ્યારે એક વેફ્ટ યાર્ન બે ઉપર અને એક તાણ યાર્નની નીચે જસે છે અને સપાટી પર ત્રાંસી રેખાઓ બનાવે છે ત્યારે કયો વણાટ બને છે?

(A) પ્લેન	(B) ટ્વિલ
(C) સાટિન	(D) બાસ્કેટ

7. Rearrange the correct procedure of giving first aid in case of unconsciousness.

- (i) Sprinkle water on face
- (ii) Take victim in fresh air
- (iii) Rub hands and feet
- (iv) Make victim lie on side

(A) (ii), (i), (iv), (iii)

(B) (i), (iv), (ii), (iii)

(C) (iii), (ii), (i), (iv)

(D) (iv), (ii), (iii), (i)

1

બેભાન થવાના કિસ્સામાં પ્રાથમિક ઉપચાર આપવાની પ્રક્રિયાનો યોગ્ય ક્રમ ફરીથી ગોઠવો.

- (i) મોઢા પર પાણી છાંટવું
- (ii) પીડિતને તાજી હવામાં લાઈ જાવો
- (iii) હાથ-પગ ઘસો
- (iv) પીડિતને બાજુ ફેરવીને સુવડાવો

(A) (ii), (i), (iv), (iii)

(B) (i), (iv), (ii), (iii)

(C) (iii), (ii), (i), (iv)

(D) (iv), (ii), (iii), (i)

8. Meena wants to go for a picnic. Rearrange the correct sequence of its management process.

- (i) Call friends who want to go
- (ii) Cook and pack food
- (iii) Distribute work among friends
- (iv) Check everything packed

(A) (ii), (i), (iii), (iv)

(B) (i), (iv), (ii), (iii)

(C) (i), (iii), (ii), (iv)

(D) (iv), (ii), (iii), (i)

1

મીના પિકનિક પર જવા માંગે છે. તેની પ્રબંધન પ્રક્રિયાને યોગ્ય ક્રમમાં ગોઠવો :

- (i) જે દોસ્તો પિકનિક પર જવા માગતા હોય તેમને ફોન કરો
- (ii) ખાવાનું બનાવો અને પેક કરો
- (iii) દોસ્તો વચ્ચે કામની વહેંચણી કરો
- (iv) તપાસો કે બધી વસ્તુઓ પેક થઈ છે કે નહિ

(A) (ii), (i), (iii), (iv)

(B) (i), (iv), (ii), (iii)

(C) (i), (iii), (ii), (iv)

(D) (iv), (ii), (iii), (i)

9. List any *four* functions of fats. 2
વસાના કોઈપણ ચાર કાર્યોની યાદી બનાવો.
10. Write any *four* symptoms of iodine deficiency. 2
આયોડીનની ઉણપના કોઈપણ ચાર લક્ષણો લખો.
11. Describe the sponging technique used to remove stains from garments. 2
કપડા ઉપરથી ડાઘા હટાવા માટેની સ્પોન્જિંગ તકનીક ને વર્ણવો.
12. Which *four* points will you keep in mind while making a time plan? 2
સમયનું આયોજન કરતી વખતે તમે કઈ ચાર વાતોનું ધ્યાન રાખશો?
13. Encourage pregnant women to get medical checkup done by telling them four advantages. 2
ચાર ફાયદાઓ જણાવી ગર્ભવતી મહિલાઓને મેડિકલ ચેકઅપ માટે પ્રોત્સાહિત કરો.
14. Tell any *four* buying tips to the consumers. 2
ગ્રાહકને ખરીદારી કરવાની કોઈ ચાર યુક્તિઓ બતાવો.
15. Give any *four* reasons for planning meals for a joint family. 2
એક સંયુક્ત કુટુંબ માટે ખોરાકની યોજના બનાવવા માટે કોઈપણ ચાર કારણો બતાવો.
16. Ritu wants to buy a mixer for her house. Which two human and two non-human resources would she use to fulfill this goal? 2
રિતુ પોતાના ઘર માટે મિક્સર ખરીદવાનું ઈચ્છે છે. તે આ લક્ષ્ય સુધી પહોંચવા માટે કયા બે માનવીય અને બે ગૈર માનવીય સંસાધનો નો ઉપયોગ કરશે?
17. Give any *four* suggestions to your siblings to reduce their expenses. 2
તમારા ભાઈ-બહેનોને તેમના ખર્ચા ઓછા કરવા માટે કોઈ ચાર સુઝાવો સૂચવો.
18. Convince the women to breast-feed their babies by telling them *four* disadvantages of bottle-feeding. 2
સ્ત્રીઓને બાટલીથી દૂધ પીવળાવાના ચાર નુકસાન બતાવી તેમને પોતાના બાળકોને સ્તનપાન કરાવા માટે પ્રોત્સાહિત કરો.
19. Suggest four ways to oppose gender discrimination at home. 2
ઘરમાં થતા લિંગિક ભેદભાવનો વિરોધ કરવાના ચાર ઉપાયો સુઝાવો.

20. What are *four* problems faced by consumers regarding measures? 2
માપતોલના સંબંધમાં ગ્રાહકોને કઈ ચાર સમસ્યાઓનો સામનો કરવો પડે છે?
21. Your sister has done her post-graduation in the field of interior decoration. For the past five years, she is unable to get a job. Suggest her *four* ways she can start earning money from home in this field. 2
તમારી બહેને ઈંટીરિયર ડેકોરેશનના ક્ષેત્રમાં સ્નાતકોત્તરની ઉપાધિ મેળવી છે. પણ પાછલા પાંચ વર્ષોથી તેને કોઈ નોકરી નથી મળી. તેને ઘરથી કામ કરીને પૈસા કમાવાના કોઈ ચાર સુઝાવો સૂચવો.
22. Convince people not to defecate in open by telling them *four* harmful effects of soil pollution. 2
મૃદા પ્રદૂષણના ચાર હાનિકારક પ્રભાવ બતાવી લોકોને ખુલામાં શૌચ ન કરવા માટે સમજાવો.
23. Your brother wants to remove wrinkles from the cotton fabrics in his new mill. Describe the finish he should use for this. Also tell *two* other advantages of this finish. 2
તમારા ભાઈએ એક કાપડ મીલ ખોલી છે અને તે સુતરાઉ કાપડ પર કરચલીઓ હટાવા માગે છે. તે માટે તેને ફિનિશિંગની કઈ પદ્ધતિ અપનાવી જોઈએ તેનું વર્ણન કરો. આ ફિનિશિંગના બે અન્ય લાભ પણ બતાવો.
24. Compare the characteristics of cotton and nylon fibers. 3
સુતરાઉ અને નાયલોન કાપડની વિશિષ્ટતાઓ વચ્ચે તફાવત કરો.
25. Write any *three* myths and facts regarding nocturnal emissions. 3
નિશાચર ઉત્સર્જન વિશેના ગમે તે ત્રણ મિથક અને તથ્યો લખો.
26. Shambhu is making his new house. Which *six* crucial features he should keep in mind while making the kitchen? 3
શંભુ પોતાનું નવું ઘર બનાવી રહ્યો છે. રસોડું બનાવતી વખતે તેણે કઈ છ અગત્યની વાતોનું ધ્યાન રાખવું જોઈએ?
27. Your nephew is often forced by his friends to take alcohol. Suggest him *six* ways to be assertive and say no without feeling guilty. 3
તમારા ભત્રીજાને તેના મિત્રો વારંવાર દારૂ પીવા માટે દબાણ કરે છે. તેને અડગ રહેવાની છ રીતો સૂચવો અને પોતાને દોષી મહસૂસ કર્યા વગર ના બોલી શકે.
28. As a manager in the company, you have noticed a gradual reduction of values in the staff members. Make a *six*-point checklist of expected values and put up on the display board of the office. 3
કંપનીમાં મેનેજર તરીકે, તમે સ્ટાફના સભ્યોમાં મૂલ્યોનો ધીમે-ધીમે ઘટાડો જોવો છો, અપેક્ષિત મૂલ્યોનું છ પોઈન્ટ ચેકલિસ્ટ બનાવો અને ઓફિસના દિસ્ખે બોર્ડ પર મૂકો.

- 29.** Write any *eight* ways to prevent accidents at home from slippage. 4
ઘરમાં સ્લિપેજના કારણે થતાં અકસ્માતો અટકાવવા માટે કોઈપણ આઠ માર્ગો લખો.
- 30.** Compare baking and roasting methods of cooking foods. 4
ખાવાનું બનાવવાની બેકિંગ અને રોસ્ટિંગ પદ્ધતિઓમાં તફાવત કરો.
- 31.** Your niece is born on 15th January, 2023. Make an immunization schedule for her for one year so that she can have a strong immunity. 4
તમારી ભત્રીજીનો જન્મ 15મી જાન્યુઆરી 2023 ના રોજ થયો છે. તેના માટે એક વર્ષીય રસીકરણ કાર્યક્રમ બનાવો, જેથી તેની રોગ પ્રતિકારક ક્ષમતા સુદૃઢ થઈ શકે.
- 32.** Your society has been awarded as the best organization working towards preventing air pollution. Make people aware of at least *four* efforts made by them to encourage them to adopt similar practices. 4
તમારી સોસાયટીને વાયુ-પ્રદૂષણને રોકવા માટે કામ કરતી શ્રેષ્ઠ સંસ્થા તરીકે પુરસ્કાર આપવામાં આવ્યો છે. લોકોને સમાન પ્રયાસોને અપનાવવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવા તેમના દ્વારા કરવામાં આવેલા ઓછામાં ઓછા ચાર પ્રયાસો વિશે જાગૃત કરો.
- 33.** What *eight* precautions should you adopt while removing stains from delicate and expensive garments? 4
નાજુક અને મોંઘા વસ્ત્રો પર થી ડાઘ દૂર કરતી વખતે તમારે કઈ આઠ સાવચેતીઓ અપનાવી જોઈએ?
- 34.** In what *eight* ways can your mother save her energy while washing clothes? 4
કપડાં ધોતી વખતે તમારી માં પોતાની ઊર્જાને કઈ આઠ રીતે બચાવી શકે છે?
- 35.** (a) Write any *two* differences between growth and development. 4
(b) Development follows a fixed sequence. Support this statement with the help of two examples.
(a) વૃદ્ધિ અને વિકાસ વચ્ચેના કોઈ બે તફાવતો લખો.
(b) વિકાસ એક નિશ્ચિત ક્રમને અનુસરે છે. બે ઉદાહરણો વડે આ વિધાનને સમર્થન આપો.
- 36.** Geeta is cooking vegetable of Methi and Carrot. Tell any *eight* reasons its nutrients may get destroyed. 4
ગીતા મેથી અને ગાજરનું શાક બનાવી રહી છે. તેના પોષક તત્ત્વો નષ્ટ પામવાના કોઈપણ આઠ કારણો બતાવો.

★ ★ ★

